

*„W dzieciństwie niewiele zależy od nas samych, wiele zaś od tych,
którzy są z nami”*

B. Ročławski

Program wychowawczy Przedszkola Nr 200 „Gąski Balbinki” w Warszawie

Program został zatwierdzony do realizacji przez Radę Pedagogiczną w dniu 24 września 2014r., uchwałą Nr 7/2014/2015 oraz przez Radę Rodziców.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Rozdział I	
Założenia procesu wychowawczego przedszkola.....	5
1.1 Podstawa prawna.....	6
1.2 Charakterystyka programu wychowawczego.....	7
1.3 Cele wychowawcze przedszkola.....	8
Rozdział II	
Obszary wychowawcze programu.....	10
2.1 Poznanie siebie i rozumienie otaczającego świata.....	11
2.2 Nabywanie umiejętności poprzez własną aktywność.....	13
2.3 Przynależność do grupy rówieśniczej, wspólnoty.....	15
2.4 Budowanie systemu wartości.....	17
2.5 Dbanie o własne bezpieczeństwo.....	19
Rozdział III	
Prawa i obowiązki.....	20
3.1 Prawa i obowiązki dziecka.....	20
3.2 Prawa i obowiązki rodzica.....	22
3.3 Zadania nauczyciela przedszkola.....	23
3.4 Zadania personelu obsługi przedszkola.....	25
Rozdział IV	
Procedury osiągnięcia celów wychowawczych.....	26
4.1 Metody pracy z dziećmi.....	26
4.2 Formy pracy z dziećmi.....	27
4.3 System kar i nagród w przedszkolu.....	28
4.4 Sylwetka absolwenta przedszkola.....	29
Rozdział V	
Ewaluacja programu wychowawczego.....	31
Bibliografia.....	33

Wstęp

„**Wychowanie**” jest jednym z trudniejszych do zdefiniowania pojęć pedagogicznych. Wychowanie – świadome oddziaływanie przez wychowawcę na wychowanka, mające na celu wytworzenie pewnej zmiany w jego osobowości. Zmiany te powinny obejmować zarówno stronę poznawczą jak i instrumentalną, a sam proces zachodzący między nimi jest uwarunkowany wieloma czynnikami. Najważniejszy cel wychowania człowieka, któremu powinny zostać podporządkowane wszystkie inne cele, treści oraz metody pracy wychowawczej. Jest to ogół norm i celów wpływających na działalność wychowawczą, oraz ustalony bądź przyjęty wzorzec osobowy, którego właściwości uważa się za bez zarzutu i godne do naśladowania dla młodego człowieka.

Wychowanie współcześnie – różnie rozumiane. Zwykle utożsamiane jest z:

- 1) dyrektywnym (bezpośrednim) kierowaniem rozwojem wychowanków: wychowawca jest w pełni odpowiedzialny za ich rozwój i wie najlepiej czego potrzebują, w jakim dokładnie kierunku powinni podążać, co im zagraża i od czego ich chronić;
- 2) wspomaganiem wychowanków w ich osobistym (samodzielnym) kierowaniu własnym rozwojem: wychowawca poczuwa się do współodpowiedzialności za ich wychowanie (wtedy „wychowywać”: wyzwalać, dodawać odwagi, uwalniać od ubezwłasnowolnienia, sprzyjać naturalnemu rozwojowi, mobilizować aktywność itp.).

Używając słowa „wychowanie” – myślimy o:

- a) działaniu wychowawczym (czynnościach wychowawców),
- b) warunkach, okolicznościach i bodźcach (sytuacjach wychowawczych),
- c) wyniku (wytworze wszystkich działań i warunków),
- d) zachodzących zmianach (o całkowitym procesie rozwoju wychowawczego człowieka).

Program Wychowawczy wyznacza priorytety działalności wychowawczej przedszkola. Wszyscy nauczyciele winni dołożyć wszelkich starań, aby go efektywnie realizować. Zgodnie z obowiązującymi zasadami, to rodzice są jednak odpowiedzialni za trudny proces wychowania, kształtowania społecznie wartościowej jednostki. Wychowanie rozpoczyna się w rodzinie, natomiast przedszkole tylko je kontynuuje i ukierunkowuje. Przedszkole nie może zastąpić domu rodzinnego, może uzupełnić jedynie i wzbogacić doświadczenia dziecka

w tych sferach, w których oddziaływanie domu jest niewystarczające. Rolą przedszkola jest więc, wspieranie naturalnego środowiska wychowawczego dziecka, które stanowi jego rodzina. Naszym wspólnym celem jest bowiem dziecko, jego szczęście i przyszłość.

Celem działań nauczyciela powinno być pośredniczenie w przekazywaniu i nadawaniu konkretnych treści wartościom uniwersalnym w czasie wspólnego działania, a przez to powodowanie wewnętrznego rozwoju dziecka.

Program Wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej tj. dzieci, rodziców i środowiska oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, kieruje procesy wychowawcze na właściwe tory.

Zadaniem wychowania jest wspomaganie dzieci w uzyskaniu orientacji etycznej, w odkrywaniu wartości i ich urzeczywistnianiu. Wartości w wychowaniu są drogą i celem, wyznaczają motywację działań, nadają im sens i kierunek, są kryterium wartościowania siebie, innych ludzi i otaczającego świata. Służą personalizacji życia, odnajdywaniu swojego miejsca w rodzinie, grupie koleżeńskej, w społeczności lokalnej, regionalnej i narodowej. Są one punktem odniesienia wszystkich działań edukacyjnych.

Wychowanie służy nadawaniu wartościom realnego kształtu w codziennym życiu, myśleniu i działaniu.

Rozdział I

Założenia procesu wychowawczego przedszkola

Dzieci uczęszczające do naszej placówki mają od 3 do 5 lat i pochodzą z bardzo różnych środowisk. Każde dziecko przekracza próg przedszkola z innym zasobem doświadczeń, każde ma indywidualne i nie zawsze równe tempo rozwoju.

Świat dziecka na przestrzeni kilkunastu lat znacznie się zmienił. Ma to związek z transformacją polityczno - gospodarczą. Aktywność dużej części społeczeństwa skupiona jest na obronie zagrożonej pozycji, standardu życiowego oraz bezpieczeństwa socjalnego.

Dorośli coraz mniej czasu poświęcają wychowaniu dzieci, których potrzeby psychiczne pozostały niezmiennione. Jak zawsze oczekują od rodziców miłości, akceptacji, poczucia bezpieczeństwa.

Jeżeli te potrzeby nie zostaną zaspokojone, rodzą się problemy natury emocjonalnej. Kiedy dodamy natomiast do tego ogromny wpływ, jaki mają na kształtującą się psychikę gry komputerowe i środki masowego przekazu, zwłaszcza telewizja, otrzymujemy odpowiedź, skąd tyle agresywnych i sfrustrowanych dzieci bez żadnych zainteresowań w naszych przedszkolach. Na szczęście coraz częściej otwieramy szeroko oczy i uświadamiamy sobie, że należy podejmować kroki przeciwdziałania takim zachowaniom.

1.1 Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja Praw Dziecka.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej, wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku podręczników (Dz.U. Nr 89, poz. 730).
7. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (DzU z 2001 r. nr 61, poz. 624, z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (DzU z 2006 r. nr 97, poz. 674 z późn. zm.).
9. Statut Przedszkola Nr 200 „Gąski Balbinki” w Warszawie.

1.2 Charakterystyka programu wychowawczego

Program Wychowawczy Przedszkola Nr 200 „Gąski Balbinki” w Warszawie został stworzony w oparciu o Podstawę Programową Wychowania Przedszkolnego. Oznacza to, że cele i treści programu wychowawczego zawierają to, co zaleca Podstawa programowa, a także dodatkowe cele i treści, które są konieczne dla zapewnienia dzieciom właściwego wychowania, ze zwróceniem szczególnej uwagi na prawa dziecka i prawa człowieka, które w najgłębszym swym wymiarze są gwarantem zachowania indywidualności każdego człowieka. Osoba ludzka niepowtarzalna w przeszłości i przyszłości oraz przypisana jej odmienność staje się przedmiotem szczególnej ochrony, zwłaszcza dzieci. Dlatego ustalając życie przedszkolne oraz reguły i zasady obowiązujące dzieci i nauczycieli kluczowe znaczenie ma stosowanie się do praw dziecka.

W przyjętej koncepcji programu wydzielono odrębne zagadnienia wychowawcze:

- **bądź kulturalny**
- **bądź koleżeński**
- **kontroluj swoje zachowanie**
- **poznaj tradycje rodzinne**
- **dbaj o bezpieczeństwo**
- **dbaj o swoje zdrowie.**

Każde zagadnienie zawiera określone treści w obrębie danego zakresu podstawowych zagadnień programowych. Pozwalają one rozwinąć i ukształtować te wiadomości i umiejętności, które są ważne ze względów wychowawczych.

Program przeznaczony jest dla wszystkich grup wiekowych i podzielony na poziomy ze względu na możliwości dzieci. Realizowany będzie w przeciągu całego roku w powiązaniu z tematami kompleksowymi przerabianego materiału dydaktycznego.

Za realizację programu wychowawczego odpowiedzialne są wszystkie nauczycielki.

Program zostanie wykorzystany do tworzenia mikrosystemów wychowawczych dla poszczególnych grup. Zadania realizowane będą wspólnie z rodzicami.

W ewaluacji uwzględnia się opinie wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników przedszkola, przedstawicieli organów prowadzących oraz sugestie nadzoru pedagogicznego.

1.3 Cele wychowawcze przedszkola

Cele edukacyjne naszego przedszkola wynikają ściśle z misji przedszkola oraz realizowanych w nim programów edukacyjnych i wychowawczych.

Nadrzędnym celem niniejszego programu jest uczenie dziecka, że może zaspokoić własne potrzeby tylko w zgodzie z przyjętymi w danej społeczności normami i dzięki stosowaniu ich w codziennych sytuacjach. Wyznacznikiem tego celu będą przewidywane osiągnięcia i umiejętności dzieci zawarte w dalszej części programu.

Główne cele programu wychowawczego:

1. Dostarczenie wiadomości i doświadczeń społecznych, które zmierzają do prawidłowego kształtowania osobowości dziecka.
2. Poszukiwanie pozytywnych wartości i promowanie właściwego zachowania.

Cele szczegółowe programu wychowawczego:

1. Budowanie poczucia własnej wartości.
2. Kształcenie umiejętności porozumiewania się.
3. Wzmacnianie zaufania do siebie i innych.
4. Umiejętność współpracy i współdziałania.
5. Umiejętność nawiązywania przyjaźni.
6. Wdrażanie do poszanowania własności swojej i cudzej.
7. Poszukiwanie pozytywnych wartości i promowanie właściwego zachowania.
8. Kontrolowanie własnego zachowania i jakości kontaktów z innymi.
9. Rozpoznawanie i nazywanie uczuć własnych i cudzych.
10. Nauka dialogu - mówienia w sposób otwarty o tym co czują i czego potrzebują.
11. Umiejętność podejmowania decyzji.
12. Analiza przyczyn powstawania konfliktów i poszukiwanie sposobów ich rozwiązywania.
13. Niwelowanie zachowań agresywnych:
 - Nauka radzenia sobie z agresją, rozładowania energii, odreagowania napięć, zaspokojenia potrzeb;
 - kształtowanie postawy asertywności;

- mobilizowanie do zdobycia kontroli nad własną słabością, pokusą, agresywnym zachowaniem.
14. Kształtowanie postaw proekologicznych: dostrzeganie piękna otaczającej przyrody, konieczność ochrony środowiska, potrzeba aktywnego spędzania czasu wolnego, zainteresowanie kulturą, tradycjami i możliwościami rozwoju własnego regionu.
 15. Wartość rodziny w życiu osobistym każdego człowieka.
 16. Wskazywanie rodzicom możliwości wspierania swoich dzieci.
 17. Wzbogacanie wiedzy rodziców o potrzebach psychicznych swoich dzieci oraz o metodach udzielania im pomocy.

Treści programowe należy realizować w korelacji z planami tygodniowymi w formie zabaw rano, po południu bądź w głównej części dnia, w bloku sytuacji edukacyjnych.

Każdy nauczyciel samodzielnie dokonuje wyboru jakie treści i w jaki sposób chce je realizować ze swoimi wychowankami. Uwzględnia przy tym zasadę stopniowania trudności i potrzeby dzieci.

Osiągnięcie celu przez nauczyciela uwarunkowane jest:

- poznaniem struktury programowej,
- dobrą organizacją i warunkami przebiegu procesu wychowawczo – dydaktycznego,
- dostosowaniem zadań do potrzeb i możliwości wychowanków,
- tworzeniem dziecku warunków sprzyjających wykorzystaniu w działaniach zdobytej przez nie wiedzy i przeżyć emocjonalnych,
- rozwijaniem u dzieci postawy otwartej, samodzielnej, przystosowanej do społecznych uwarunkowań otoczenia,
- rozwijaniem serdecznej, przyjacielskiej atmosfery między wychowankami,
- stwarzaniem sytuacji, w których dziecko lepiej pozna siebie i innych,
- rozwijaniem wrażliwości na krzywdę innych z jednoczesnym aktywizowaniem do niesienia pomocy w konkretnych sytuacjach (np. pomoc koledze, który upadł).

Proces wychowawczy w przedszkolu jest kontynuacją wychowania w rodzinie, dlatego też ważna jest współpraca obu stron. Aby przebiegała ona w sposób harmonijny, to:

- rodzice zapoznani są z Programem Wychowawczym Przedszkola Nr 200 w Warszawie,
- biorą udział w zajęciach otwartych organizowanych przez wychowawców grup,
- biorą udział w wycieczkach i wyjściach poza teren przedszkola,
- zapoznają się z gazetkami dotyczącymi tematyki umieszczanej na tablicy informacyjnej.

Rozdział II

Obszary wychowawcze programu

Wszystkie cele zostały opracowane i zintegrowane z treściami programowymi wychowania przedszkolnego, z planem pracy przedszkola oraz dostosowane do potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym, a także środowiska w którym żyjemy.

Realizacja celów odbywa się w ciągu trzech lat pobytu dziecka w przedszkolu, które wplecione są w bloki tematyczne. Urozmaicają zajęcia i wpływają na kształtowanie właściwych postaw i zachowań dzieci, a w szczególności służą jego rozwojowi.

Nieodłącznym elementem tego programu jest ścisła współpraca nauczyciela z rodzicami dziecka. W ramach współpracy organizowane będą spotkania grupowe, w trakcie których wspólnie z rodzicami omawiane będą problemy, wysuwane wnioski do dalszej pracy. W czasie tych spotkań wygłaszane będą referaty, na tematy istotne, chcąc wzbogacić wiedzę rodziców o potrzebach psychicznych dzieci i wskazać drogi optymalnego rozwoju. Rodzice zostaną także zaproszeni na zajęcia otwarte, by mogli współuczestniczyć w procesie wychowania .

Treści wychowawcze i wartości realizowane są przez wszystkich pracowników przedszkola w następujących obszarach wychowawczych:

- I. Obszar wychowawczy -Poznanie siebie i rozumienie otaczającego świata
- II. Obszar wychowawczy -Nabywanie umiejętności poprzez własną aktywność
- III. Obszar wychowawczy -Przynależność do grupy rówieśniczej, wspólnoty
- IV. Obszar wychowawczy - Budowanie systemu wartości
- V. Obszar wychowawczy - Dbanie o własne bezpieczeństwo

2.1 Poznanie siebie i rozumienie otaczającego świata

Cele:

1. Tworzenie warunków dla wielozmysłowego poznawania otaczającego świata, wyjaśniania i przeżywania obserwowanych zjawisk, zadawania pytań i wyrażania siebie w kontaktach ze środowiskiem.
2. Tworzenie sytuacji sprzyjających wyrażaniu własnych potrzeb i możliwości w kontaktach ze środowiskiem oraz dostrzeganiu potrzeb i odrębności innych.
3. Uwrażliwienie na przejawy destruktywnej roli człowieka w środowisku i wspieranie działań proekologicznych.
4. Przekazywanie wiedzy o zdrowym stylu życia, ocenianie zachowań służących i zagrażających zdrowiu.

Zadania wychowawcze:

Stwarzanie sytuacji sprzyjających :

- poznawaniu własnego ciała, własnych możliwości, emocji i zachowań oraz posługiwanie się ciałem,
- poznawaniu środowiska przedszkolnego, w tym rówieśniczego oraz pracowników przedszkola i ich pracy,
- poznawaniu środowiska rodzinnego, członków rodziny i ich pracy,
- poznawaniu własnej miejscowości,
- poznawaniu środowiska przyrodniczego w bezpośrednim z nim kontakcie,
- przekazywaniu wiedzy na temat ochrony zdrowia w kontaktach ze środowiskiem społecznym, przyrodniczym,
- kształtowaniu umiejętności słuchania i rozumienia mowy,
- doskonaleniu umiejętności komunikowania się za pomocą werbalną,
- kształtowaniu zainteresowania książką jako źródłem wiedzy.

Sposoby realizacji:

- 1) Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby (kształtowanie postawy asertywności, poczucia własnej wartości oraz godności).
- 2) Wspomaganie dzieci w rozwijaniu talentów i zainteresowań.
- 3) Poszanowanie symboli narodowych i międzynarodowych.
- 4) Poznawanie i nazywanie osób pracujących w różnych zawodach: policjant, informatyk, drukarz, listonosz, strażak, lekarz, ekspedientka, krawcowa, fryzjerka oraz zwiedzanie miejsc, w których pracują. Omawianie efektów pracy ludzi w różnych zawodach.
- 5) Poznawanie miasta i okolic podczas spacerów i wycieczek (pieszych i autokarowych).
- 6) Udział dzieci w konkursach wewnętrznych oraz zewnętrznych.
- 7) Uroczyste obchodzenie świąt państwowych, lokalnych i przedszkolnych:
 - Dzień Edukacji Narodowej,
 - Pasowanie na przedszkolaka,
 - Święto Niepodległości,
 - Jasełka,
 - Dzień Babci i Dziadka,
 - Dzień Pluszowego Misia,
 - Pierwszy dzień wiosny,
 - Dzień Ziemi,
 - Kulturalny Przegląd Przedszkoli,
 - Dzień Mamy i Taty,
 - Wręczenie dyplomów ukończenia przedszkola.

2.2 Nabywanie umiejętności poprzez własną aktywność

Cele:

- 1) Wspieranie działań samodzielnie podejmowanych przez dzieci.
- 2) Kształtowanie czynnych postaw wobec własnego zdrowia i zdrowia innych.
- 3) Wyrażanie własnego stanu emocjonalnego za pomocą muzyki, ruchu, wypowiedzi plastycznej i słowa.
- 4) Rozpoznawanie i eksponowanie własnych możliwości ruchowych.

Zadania wychowawcze:

- 1) Tworzenie warunków dla wszechstronnej aktywności dziecka, wyrażania siebie w różnych formach ekspresji i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań.
- 2) Uczenie postępowania zgodnego z zasadami warunkującymi bezpieczeństwo.
- 3) Kształtowanie nawyków i zachowań prozdrowotnych oraz zamiłowań do zabaw ruchowych na świeżym powietrzu.
- 4) Wspieranie samodzielnych działań dziecka w różnych formach aktywności, ze szczególnym zwróceniem uwagi na aktywność twórczą.
- 5) Kształtowanie umiejętności w zakresie samodzielnego planowania zamierzonego działania, doboru materiałów i form realizacji.
- 6) Kształtowanie nawyków higienicznych w zakresie odżywiania, korzystania ze świeżego powietrza, czystości osobistej, ochrony narządów zmysłowych i układu nerwowego.
- 7) Wyrażanie własnego stanu emocjonalnego za pomocą muzyki, ruchu, wypowiedzi plastycznej i słowa.

Sposoby realizacji:

1. Stosowanie metod aktywizujących:
 - praca w grupach,
 - dyskusje - dzielenie się opiniami,
 - rozwijanie u dzieci myślenia krytycznego i racjonalnego,
 - burza mózgów,
 - pedagogika zabawy W. Sherborne,
 - symulacja,
 - drama, zabawa w teatr.
2. Stosowanie metod zapewniających doświadczenie:
 - indywidualnego podejmowania zachowań w celu poznawania zjawisk, problemów, procesów,
 - współpracy i dzielenia się efektami własnych doświadczeń.
3. Motywowanie do nauki.
4. Tworzenie dzieciom możliwości uczestnictwa w różnego rodzaju formach życia kulturalnego.
5. Inspirowanie dzieci do pomocy w organizowaniu imprez kulturalnych w przedszkolu i środowisku lokalnym.
6. Tworzenie atmosfery sprzyjającej kulturalnym zachowaniom, propagowanie postaw społecznie akceptowanych.

2.3 Przynależność do grupy rówieśniczej, wspólnoty

Cele:

- 1) Tworzenie warunków nabywania doświadczeń społecznych i budowania pozytywnego obrazu własnego „ja”.
- 2) Stwarzanie sytuacji sprzyjających odnoszeniu sukcesu i aprobaty społecznej.
- 3) Wdrażanie radzenia sobie nad własnymi emocjami i właściwego reagowania na emocje innych.
- 4) Uczenie postępowania zgodnego z obowiązującymi normami i zasadami kultury.
- 5) Umacnianie więzi z rodziną poprzez wspólne organizowanie uroczystości o charakterze rodzinnym (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka, itp.).

Zadania wychowawcze:

- 1) Uczenie nawiązywania bliskich, serdecznych kontaktów społecznych.
- 2) Nabywanie doświadczeń w komunikowaniu się zarówno w sposób werbalny jak i niewerbalny w grupie rówieśniczej i podczas kontaktów z osobami dorosłymi.
- 3) Tworzenie sytuacji do wspólnego podejmowania i rozwiązywania zadań i problemów.
- 4) Stwarzanie sytuacji do odgrywania różnych ról społecznych.
- 5) Uczenie rozwiązywania konfliktów społecznych na zasadzie kompromisu z poszanowaniem praw i potrzeb innych.
- 6) Kształtowanie i doskonalenie umiejętności samoobsługowych.
- 7) Kształtowanie umiejętności działania na rzecz grupy rówieśniczej, członków rodziny i osób spoza środowiska przedszkolnego i rodzinnego.
- 8) Wdrażanie do używania form grzecznościowych w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi.
- 9) Edukowanie do szanowania własnej pracy i własności, a także pracy i własności innych.
- 10) Kształtowanie zachowań prospołecznych.
- 11) Kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane działania.

Sposoby realizacji:

- 1) Uczestnictwo w konkursach w przedszkolnych oraz zewnętrznych, olimpiadach, prezentacjach w środowisku lokalnym w celu umożliwienia dzieciom, przedstawienia swoich umiejętności artystycznych i sportowych.
- 2) Wspieranie dziecka w prezentacji jego twórczej postawy w społeczności lokalnej.
- 3) Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
- 4) Rozbudowanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.
- 5) Nauka sposobów i możliwości niesienia pomocy innym.
- 6) Integrowanie grupy poprzez podejmowanie wspólnych działań na rzecz środowiska lokalnego i przedszkolnego.
- 7) Uwrażliwienie dzieci na godne reprezentowanie przedszkola.
- 8) Samodzielne przygotowywanie podarunków dla członków rodziny z okazji ich świąt oraz przygotowywanie dla nich programów artystycznych.
- 9) Czynny udział dzieci w uroczystościach przedszkolnych.
- 10) Pełnienie stałych dyżurów oraz podejmowanie zespołowych prac użytecznych.
- 11) Kształtowanie poczucia satysfakcji z dobrze wykonanego zadania.
- 12) Wdrażanie do działań podejmowanych przez środowisko lokalne.

2.4 Budowanie systemu wartości

Cele:

- 1) Wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych, takich jak: prawda, piękno, miłość, przyjaźń, dobro zarówno poprzez przekaz osobowy nauczyciela, jak i tworzenie sytuacji sprzyjających przeżywaniu i rozumieniu tych wartości.
- 2) Tworzenie warunków do samodzielnego dokonywania wyborów i ich oceniania.
- 3) Motywowanie dzieci do poznania swojej osobowości (mocnych i słabych cech charakteru).

Zadania wychowawcze:

- 1) Kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody, techniki i sztuki.
- 2) Poznawanie różnych postaw bohaterów literackich i filmowych oraz próby ich oceny.
- 3) Udział dzieci w różnych akcjach charytatywnych np.:
 - zbiorce zabawek, odzieży i słodyczy dla Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - zbiorce nakrętek na leczenie chorych dzieci,
 - zbiorce zużytych baterii.
- 4) Wykorzystywanie codziennych sytuacji do oceny i samooceny zachowań innych i własnych.
- 5) Rozwijanie poczucia odpowiedzialności poprzez dokładne wykonywanie podejmowanych zadań.
- 6) Dostrzeganie piękna, prawdy i dobra w swoim postępowaniu i postępowaniu innych.
- 7) Poznanie i stosowanie praw dziecka oraz człowieka i obywatela przez całe środowisko przedszkolne.
- 8) Ukierunkowywanie do podejmowania działań dla wspólnego dobra.
- 9) Rozumienie i wyrażanie swoich własnych wartości, a więc marzeń, oczekiwań i potrzeb.
- 10) Kształtowanie umiejętności dostrzegania potrzeb, oczekiwań i marzeń rówieśników i osób dorosłych.
- 11) Analizowanie podejmowanych wyborów, korygowanie błędów.
- 12) Kształtowanie rzetelności, odpowiedzialności i wytrwałości poprzez wykonywanie działań podejmowanych z własnej inicjatywy i zleczanych przez nauczyciela.

Sposoby realizacji

- 1) Zajęcia pomagające dzieciom panować nad własnymi emocjami.
- 2) Stwarzanie dzieciom możliwości do zdobywania doświadczeń kształtujących takie cechy jak pracowitość, punktualność, odpowiedzialność.
- 3) Organizowanie dzieciom sytuacji stwarzających możliwości do doskonalenia:
 - znajomości języków obcych,
 - nawyków kulturalnego zachowania stosownego do miejsca i sytuacji.
- 4) Zajęcia dramatyczne uwrażliwiające dzieci na problemy i potrzeby innych ludzi.
- 5) Czynne uczestniczenie w przygotowywaniu uroczystości przedszkolnych z udziałem rodzin dzieci np.: Dzień Matki, Dzień Ojca, Opłatek Wigilijny, Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, Międzynarodowy Dzień Dziecka, Piknik Rodzinny.
- 6) Rozwijanie szacunku dla otaczającej nas przyrody, zrozumienia rządzących nią praw i konieczności jej ochrony poprzez zajęcia przyrodnicze w ogrodzie przedszkolnym.
- 7) Tworzenie sytuacji sprzyjających działaniu dziecka na rzecz przyrody.
- 8) Kształtowanie u dzieci szacunku dla dobra wspólnego, poszanowanie cudzej własności i nienaruszalności jej stanu poprzez korzystanie z zabawek i sprzętów na terenie przedszkola.
- 9) Poznawanie historii i tradycji własnej miejscowości i regionu, a także Polski:
 - słuchanie opowiadań i wierszy,
 - spotkania z lokalnymi twórcami sztuki,
 - gromadzenie typowych dla regionu eksponatów,
 - oglądanie i zwiedzanie zabytków.
- 10) Uczestniczenie w teatrykach i koncertach.
- 11) Słuchanie bajek o walorach edukacyjnych.

2.5 Dbanie o własne bezpieczeństwo

Cele:

- 1) Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
- 2) Uwrażliwienie dzieci na zachowanie ostrożności podczas kontaktów z osobami nieznanymi.

Zadania wychowawcze:

- 1) Przestrzeganie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo.
- 2) Kształtowanie zachowań w sytuacji zagrożenia, nauka numerów alarmowych.
- 3) Zapoznanie z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach i korzystaniu ze środków transportu.
- 4) Uwrażliwienie na zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin, zwierząt i unikanie ich.
- 5) Kształtowanie zachowań do respektowania zasad bezpieczeństwa w przedszkolu, domu, placu zabaw.
- 6) Uwrażliwienie na unikanie niebezpiecznych zabaw i zachowań (np. spożywania nieznanych roślin, nieostrożnego korzystania z prądu i ognia, niewłaściwego użytkowania zabawek, kontaktu ze środkami chemicznymi).
- 7) Zapoznanie z koniecznością znajomości swojego adresu oraz imienia i nazwiska w sytuacjach trudnych.

Sposoby realizacji:

- 1) Ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu oraz na wycieczkach.
- 2) Dostarczenie dzieciom wzorów zachowań (filmy edukacyjne, teatrzyki, pogadanki, literatura)- poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań.
- 3) Omówienie sposobów zachowania, kiedy dziecko znajdzie się w niebezpiecznej sytuacji.
- 4) Pogadanki na temat unikania kontaktów z osobami nieznanymi.
- 5) Czytanie dzieciom bajek terapeutycznych pozwalających zrozumieć niebezpieczne sytuacje.
- 6) Spotkania z przedstawicielami służb ratunkowych (strażakiem, policjantem, lekarzem).

Rozdział III

Prawa i obowiązki

PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Dziecko w przedszkolu ma wszystkie prawa wynikające z *Konwencji Praw Dziecka* w tym:

- Prawidłowo zorganizowanego procesu opiekuńczo- wychowawczo-dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
- Poszanowania wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
- Wyrażania swoich uczuć i myśli.
- Umożliwienie zdobywania nauki przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
- Opieki i ochrony.

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane prawo do:

- Poszanowania własnej godności i prawo do nietykalności.
- Posiadania własnego zdania i możliwości wyrażania go.
- Prośzenia o to, czego chce, ale nie wymagania tego.
- Popęłniania błędów i możliwości naprawiania ich.
- Akceptacji takim, jakim ono jest.
- Przebywania w warunkach sprzyjających jego rozwojowi.
- Indywidualnego tempa procesu rozwojowego.
- Przebywania w warunkach zabezpieczających bezpieczeństwo, ochronę zdrowia oraz zdrowe jedzenie.
- Korzystania z dóbr kulturalnych.
- Poszanowania własności.
- Znajomości swoich praw i korzystania z nich.
- Ciszy, spokoju i samotności, gdy tego potrzebuje.
- Korzystania z kontaktów interpersonalnych z dziećmi i dorosłymi.

- Kształtowania prawidłowych kontaktów społecznych.
- Bawienia się i wybierania towarzyszy zabaw.
- Przebywania wśród osób odpowiedzialnych i zaangażowanych, do których może się zwrócić.
- Pomocy nauczyciela w sytuacjach trudnych dla niego.
- Zdobywania wiedzy i umiejętności, badania i eksperymentowania.
- Podejmowania decyzji (ograniczonego względami bezpieczeństwa) i ponoszenia ich konsekwencji.
- Uczestniczenia we wszystkich formach aktywności.
- Snu i wypoczynku, jeśli tego potrzebuje.
- Jedzenia i picia, gdy jest głodne i spragnione.
- Regulowania własnych potrzeb.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej lub psychicznej.

Dziecko w przedszkolu ma obowiązek, w trosce o bezpieczeństwo własne i kolegów:

Przestrzegać wszelkie umowy zawarte z nauczycielką, a w szczególności:

- Nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczycieli.
- Sygnalizować złe samopoczucie i potrzeby fizjologiczne oraz zgłaszać wszelkie przykre wypadki, uszkodzenia itp. związane ze zdrowiem dzieci.
- Dbać o sprzęt i zabawki znajdujące się w przedszkolu.
- Dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa.
- Przejawiać właściwy stosunek do rówieśników, osób starszych, wynikający z postaw respektowania podstawowych norm społecznych i etycznych.

PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice mają prawo :

- Zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju przedszkola i planów pracy nauczyciela w danej grupie.
- Uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka.
- Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków, propozycji oraz uwag dotyczących pracy przedszkola.
- Znać jadłospis na dany dzień.
- Proponować rodzaje zajęć dodatkowych.

Do podstawowych obowiązków rodziców dziecka należy :

- Przestrzeganie Statutu Przedszkola Nr 200 „Gąski Balbinki” w Warszawie.
- Wyposażenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory.
- Respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji.
- Przyprowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo.
- Przestrzeganie godzin pracy przedszkola.
- Terminowe uiszczanie odpłatności za pobyt dziecka w przedszkolu.
- Informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu, niezwłocznie zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych.
- Przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola.
- Wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno-wychowawczym, uczestniczyć w zebraniach rodziców, utrzymywać stały kontakt z nauczycielem bądź dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku.

ZADANIA NAUCZYCIELA

Nauczyciel :

- 1) Współdziała z rodzicami i opiekunami prawnymi :
 - współpracuje w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
 - angażuje rodziców w życie przedszkola;
- 2) Planuje i prowadzi pracę dydaktyczno – wychowawczą oraz jest odpowiedzialny za jej efekty.
- 3) Zbiera informacje o dzieciach – prowadzi obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dziecka.
- 4) Współpracuje ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno – pedagogiczną.
- 5) Wspiera każdego wychowanka w jego rozwoju.
- 6) Kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu Ojczyzny w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- 7) Dbą o kształtowanie u wychowanków postaw moralnych i obywatelskich.
- 8) Tworzy warunki wspomagające rozwój dzieci, ich zdolności i zainteresowania oraz dąży do pobudzenia procesów rozwojowych, do optymalnej aktywizacji dzieci poprzez wykorzystywanie ich własnej inicjatywy.
- 9) Wspiera rozwój aktywności poznawczej dziecka nastawionej na poznawanie samego siebie oraz rzeczywistości społeczno - kulturalnej i przyrodniczej.
- 10) Otacza indywidualną opieką każdego z wychowanków i dostosowuje metody i formy pracy do jego możliwości.
- 11) Utrzymuje stały kontakt z rodzicami (opiekunami) oraz udziela im rzetelnych informacji na temat dziecka, jego zachowania i rozwoju.
- 12) Współpracuje z domem rodzinnym wychowanka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych.
- 13) Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków.
- 14) Codziennie, sumiennie przygotowuje się do pracy z dziećmi.
- 15) Prowadzi dokumentację zgodnie z określonymi przepisami.
- 16) Doskonali swoje kwalifikacje zawodowe .
- 17) Dąży do pełni własnego rozwoju osobowego.
- 18) Współtworzy dobrą atmosferę pracy w przedszkolu.
- 19) Przestrzega podstawowe zasady BHP i ppoż. oraz dyscyplinę pracy.

Ogromną rolę w procesie wychowania odgrywa człowiek specjalnie powołany do realizowania celów wychowawczych, to nauczyciel - wychowawca.

Specyfika tego zawodu polega na tym, że nie da się określić konkretnych kompetencji wychowawczych czy zamkniętego systemu zasad, technik i metod działania. One istnieją i są potrzebne, ale aby wychowawca-nauczyciel mógł z nich korzystać musi dokonać ich samodzielnego uprawomocnienia, to znaczy, musi wiedzieć, w związku z jakimi okolicznościami znajdą one zastosowanie w konkretnej sytuacji.

Nauczyciel kontaktuje się z wychowankami w różnych sytuacjach. Najczęściej aranżuje je sam, podczas lekcji, wspólnej wycieczki czy zabawy, ale czasem sytuacje dostarcza samo życie. Zawsze jednak wychowawca zajmuje jakieś stanowisko, rozmawia, próbuje w sposób jawny lub ukryty wpłynąć na zachowanie uczniów.

Wychowawcy docierają w sposób bezpośredni lub pośredni do tych warstw osobowości dziecka, które decydują o jego postawach, wyznaczają stosunek do drugiego człowieka, czy do celów grupy, do której należy.

Nauczyciel jest medium, przez które dochodzi się do wiedzy. Dziecko nie dąży do samej wiedzy, ale do poznania związanych z nią ludzkich postaw, doświadczeń, przeżyć. Sam nauczyciel jest dla wychowanka tak ważny, jak sprawa, o której mówi. Nauczyciel-wychowawca przede wszystkim poświęca czas i zajmuje się dzieckiem, odpowiada, pyta, zgaduje, wyjaśni to, co dla dziecka ważne. Z jego pracy, trudu, poświęcenia, ale także radości, zadowolenia, satysfakcji wyrasta autorytet nauczyciela. Z punktu widzenia dziecka, autorytet oznacza poczucie dobrodziejstwa - jest ktoś, kto coś umie, potrafi, kto się stara, jest serdeczny, sprawiedliwy, kto pomaga w nauce. Obcowanie z nauczycielem-autorytetem jest stale okazją do samowychowania.

ZADANIA PERSONELU OBSŁUGI PRZEDSZKOLA

Pracownicy obsługi przedszkola mają obowiązek:

- 1) zapoznania się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, z zasadami ochrony zdrowia życia dziecka,
- 2) przejawiania miłego i serdecznego stosunku do dzieci, oraz zaspokajanie ich potrzeb zgodnie ze swoimi kompetencjami;
- 3) spełniania czynności opiekuńczych i obsługowych w stosunku do wychowanków, poleconych przez nauczyciela oraz innych, wynikających z rozkładu dnia;
- 4) pomagania nauczycielce we wskazanych przez nią czynnościach
- 5) utrzymywania czystości pomieszczeń przedszkolnych;
- 6) wykonywania zadań w zakresie obsługi techniczno - porządkowej, współdziałając z nauczycielem w celu zapewnienia dzieciom jak najlepszej opieki;
- 7) pomagać dzieciom w rozbieraniu i ubieraniu się w szatni, przed ćwiczeniami gimnastycznymi i podczas wyjść poza przedszkole;
- 8) opiekować się dziećmi podczas spacerów, wycieczek oraz w momencie chwilowej nieobecności nauczyciela w grupie;
- 9) uczestniczyć w organizacji i przebiegu uroczystości przedszkolnych, zajęć otwartych i pikników;
- 10) dbać o właściwą jakość sprzętów, zabawek i pomocy dydaktycznych;
- 11) utrzymywać czystość w przydzielonych pomieszczeniach i dbać o powierzony sprzęt;
- 12) dbać o bezpieczeństwo i zdrowie wychowanków;
- 13) utrzymywać w czystości i porządku stanowisk pracy;
- 14) przyczyniać się do dbałości o klimat i atmosferę, przestrzegając zasad współżycia społecznego;
- 15) wypełniać czynności opiekuńcze i obsługowe w stosunku do wychowanków przedszkola;
- 16) dotyczących higieny osobistej, dokarmiania dzieci, rozbierania i ubierania ich; współdziałać z dyrektorem, radą pedagogiczną i radą rodziców;
- 17) dbać o najwyższą jakość i smak posiłków;
- 18) angażować się w prace związane z modernizacją i estetyką placówki.

Rozdział IV

Procedury osiągnięcia celów

Jednym z wielu ważnych uwarunkowań jest stosowanie atrakcyjnych metod i form pracy, które są wyrazem stosowanych sposobów postępowania wychowawczego lub powtarzalnych czynności. Systematycznie stosowane służą urzeczywistnieniu celów, jakie stawia sobie nauczyciel.

Poszukiwanie innowacyjnych oddziaływań wychowawczych, wpływa pozytywnie na kształtowanie postaw dziecka, sprzyjających rozwojowi indywidualnemu i społecznemu.

4.1 Metody pracy z dziećmi

Metody podające:

- opowiadanie,
- wiersze,
- piosenki,
- pogadanki,
- historyjki obrazkowe,
- praca z ilustracją.

Metody problemowe:

- gry dydaktyczne,
- giełda pomysłów – „burza mózgów” ,
- inscenizacja;

Metody aktywizujące:

- pokaz,
- drama,
- pedagogika zabawy,
- wystawa -ekspozycja;

Metody praktyczne:

- ćwiczenia ,
- gry dydaktyczne,
- doświadczenia – eksperymenty,
- zabawy intelektualne np. krzyżówki, rebusy, rozsypypanki.

4.2 Formy pracy z dziećmi

- zabawy integracyjne, tematyczne, dydaktyczne, konstrukcyjne, ruchowe,
- formy teatralne, literackie, muzyczne,
- wystawka prac dziecięcych,
- zajęcia otwarte dla rodziców,
- relaksacja,
- kronika przedszkolna,
- uroczystości przedszkolne i lokalne,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- konkursy,
- koncerty,
- publikacje prac dzieci na stronie przedszkola,
- programy wychowawcze,
- przedsięwzięcia, akcje, np. ekologiczne, prozdrowotne,
- spacer, wycieczki,
- prace porządkowe,
- prace hodowlane,
- doświadczenia, eksperymenty,
- obserwacje przyrodnicze,
- filmy,
- zabiegi higieniczne.

4.3 System kar i nagród w przedszkolu

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując wspólnie z nimi „Kodeks postępowania” musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie egzekwować go. Skutecznym środkiem wychowania są nagrody i pochwały. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka. Uznanie i akceptacja mobilizują do dalszych wysiłków.

FORMY NAGRADZANIA ZACHOWAŃ RESPEKTUJĄCYC USTALONE NORMY I ZASADY ZACHOWANIA.

- pochwała wobec grupy,
- pochwała indywidualna,
- pochwała przed rodzicami,
- atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie według pomysłu dzieci,
- darzenie dziecko szczególnym zaufaniem np. zwiększając zakres jego samodzielności,
- drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania (odznaka, order).

NAGRADZAMY ZA:

- stosowanie ustalonych umów i zasad,
- wysiłek włożony w wykonanie pracy, zadania,
- wypełnienie podjętych obowiązków,
- bezinteresowną pomoc innym,
- stosowanie zasad ochrony przyrody,
- aktywny udział w pracach grupy.

4.4 Sylwetka absolwenta przedszkola

Przedszkole realizując zadania związane z edukacją dzieci zmierza do przygotowania każdego wychowanka do pełnienia nowej roli ucznia.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych;
- w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
- wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych;
- umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje;
- właściwie zachowuje się przy stole podczas posiłków, nakrywa do stołu i sprząta po sobie;
- utrzymuje porządek w swoim otoczeniu;
- zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym;
- mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji;
- uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach;
- w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach;
- stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidywać, co się może zdarzyć;
- uczestniczy w zajęciach ruchowych, w zabawach i grach w ogrodzie przedszkolnym, w parku, na boisku, w sali gimnastycznej;
- wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić;
- orientuje się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu;

- zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich;
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości);
- próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu i w domu; ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić, a gdzie nie;
- wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie;
- odgrywa role w zabawach parateatralnych, posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami (np. maską)
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru oraz łatwe piosenki ludowe; chętnie uczestniczy w zbiorowym śpiewie, w tańcach i muzykowaniu;
- w skupieniu słucha muzyki, w tym także muzyki poważnej;
- uważnie słucha np. opowiadań, baśni i rozmawia o nich; interesuje się książkami;
- rozumie sens informacji podanych w formie uproszczonych rysunków oraz często stosowanych oznaczeń i symboli, np. w przedszkolu, na ulicy, na dworcu;
- wymienia imiona i nazwiska osób bliskich, wie, gdzie pracują, czym się zajmują;
- zna nazwę miejscowości, w której mieszka, zna ważniejsze instytucje i orientuje się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby, np. policjanta, strażaka;
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

Rozdział V

Ewaluacja programu wychowawczego

Miarą osiągnięcia celu programu wychowawczego będzie:

1. OBRAZ DZIECKA, KTÓRE:

- zna normy i zasady obowiązujące w przedszkolu,
- jest zainteresowane otaczającym światem,
- wie, co sprzyja i zagraża jemu samemu i kolegom,
- jest samodzielne, bezinteresownie pomaga innym,
- jest tolerancyjne, podejmuje próby oceny swojego postępowania, szanuje własność swoją i cudzą,
- rozumie konieczność ponoszenia konsekwencji swojego postępowania,
- zna swoje prawa i obowiązki, działa na rzecz środowiska naturalnego,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz przepisów ruchu drogowego.

2. DOBRA WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI:

- podejmują systematyczną współpracę z placówką,
- są otwarci na rady i sugestie nauczyciela,
- czują się współgospodarzami,
- biorą czynny udział w pracach przedszkola,
- służą radą i pomocą.

3. ZADOWOLENIE NAUCZYCIELI WYNIKAJĄCE Z:

- jednolitych oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli,
- osiągania dobrych efektów pracy,
- bliższego kontaktu z dzieckiem, akceptowania jego podmiotowości,
- wzrostu poziomu kompetencji wychowawczych.

SPOSOBY EWALUACJI:

- ❖ ankieta dla rodziców
- ❖ ankieta dla nauczycieli
- ❖ ocena realizacji "Programu Wychowawczego" na końcowej Radzie Pedagogicznej

UWAGI KOŃCOWE:

- Za realizację programu wychowawczego odpowiedzialne są nauczycielki ze wszystkich grup wiekowych.
- Program zostanie wykorzystany do tworzenia mikrosystemów wychowawczych dla poszczególnych grup.
- Zadania realizowane będą wspólnie z rodzicami.

BIBLIOGRAFIA

1. Balcerek M: *Prawa dziecka*. PWN, Warszawa 1997
2. Kowalewska J: *Budowanie systemu wartości w programie wychowania*. „Wychowanie w przedszkolu” Nr 7, 2001
3. Polańczyk A: *Dziecko i jego prawa*. Edukacja w przedszkolu. RAABE
4. Wójcik U: *Dziecko istotą społeczną*. Edukacja w przedszkolu. RAABE

Program opracowała:

mgr Joanna Skwarek

przy współpracy:

Sary Klepackiej

mgr Agaty Żmudzkiej

Zatwierdzam program do realizacji

.....
Data i podpis Dyrektora Przedszkola

.....
Pieczęć Przedszkola

Podpis Rady Pedagogicznej:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....